

SUNN O)))

Jeich skladby jsou jako liturgické texty, někteří na jejich alba přísahají jako na evangelia a hlučná, monolitická hudba zní majestátně jako chrám.

Text: Miloš Hroch

Kapela Sunn O))), která tuto sobotu vystoupí v pražském Divadle Archa, na pódiu většinou napochoduje v kápích a připomíná druidy zahalené mlhou. Při každém kytarovém rifu se hudebníci obřadně rozmáchnou a tón ještě dlouho doznívá. Posluchače celou dobu masíruje maximalistický repetitivní zvuk z obřích kytarových beden, tyčících se jako menhiry.

Vystoupení Sunn O))) bývají takřka spirituálním zážitkem. Však kapelu inspirovaly různé náboženské tradice, byť zásadní je pro ni především extatická moc hudby. „V lidské mysli je potřeba pro takové cyklické události zakořeněná. Je to jako shromáždění kmene,“ vysvětloval spoluzakladatel kapely Stephen O'Malley v rozhovoru pro britský deník Guardian.

Sunn O))) jsou tak trochu metal pro lidi, kteří nemají rádi metal. Hudebně si půjčují z free jazzu nebo postupů avantgardní hudby. Spolupracovali s japonským hudebníkem žánru noise Merzbowem, maďarským metalovým zpěvákem Attilou Csiharem nebo islandským autorem filmové hudby Johannem Jóhannssonem. A jejich fanouškem je dokonce přední estonský skladatel Arvo Pärt.

Sunn O))) jsou tak trochu metal pro lidi, kteří nemají rádi metal. Hudebně si půjčují z free jazzu nebo postupů avantgardní hudby. Spolupracovali s japonským hudebníkem žánru noise Merzbowem, maďarským metalovým zpěvákem Attilou Csiharem nebo islandským autorem filmové hudby Johannem Jóhannssonem. A jejich fanouškem je dokonce přední estonský skladatel Arvo Pärt.

V jádru sopky

„Být uprostřed téhle hudební scény pro mě bylo naprosto extatické, jako dotknout se silového pole nebo skočit do jádra sopky. Byla to síň plná magmatu,“ vzpomínal O'Malley, co bylo na začátku.

Kapelu na sklonku milénia založil s Gregem Andersonem, kterého potkával v rodném městě v západoamerickém státě Washington. Přátelství se tužilo na koncertech a vznikla z něj první formace Burning Witch. Na jejím albu Crippled Lucifer se poprvé projevil rukopis, který přesahoval hranice metalu a jímž později prosluli Sunn O)))

Idea byla ve výrazových prostředcích minimalistická - dělat metal bez bicích, basy a mrazivého řevu. Hudebníci se naučili zaplnit prostor a vytvářet neméně ničivou hudbu jen vrstvením kytarových riffů. Pro jejich táhlé tóny se vžilo označení drone metal.

Animální, primitivní a dřevní metal byl křikem outsiderů na okraji společnosti, kteří vyhlásili válku vnějšímu světu. Zbraněmi byly agresivní hudba a válečné líčení na obličejích. Ne že by Sunn O))) nebyli fanoušky metalu a neměli v něm kořeny, jako velké vzory ostatně zmiňují také Františka Štorma a jeho blackmetalovou sestavu Master's Hammer. Stephen O'Malley ale chtěl žánr posunout dál. S touto ambicí v 90. letech minulého století však nebyl sám, a tak musel vymyslet něco radikálního, čím nastaví zrcadlo komerčnímu metalu bodujícímu v hitparádách.

Pochodeň hledačství Sunn O))) nesli společně s metalovými minimalisty Earth z amerického Seattlu. Byli experimentátory, estéty a intelektuály.

Vykročili z uzavřených kruhů a jejich album Monoliths & Dimensions z roku 2009 dokonce hudební server The Quietus vyhlásil deskou nultých let. O'Malley s Andersonem na této nahrávce rozkládají klasický heavymetalový riff na částečky. Dotýkají se noisu, psychedelické hudby i jazzu, ostatně závěreč

ná šestnáctiminutová kompozice Alice je poctou jazzové skladatelce Alice Coltrane.

Mantrickou atmosféru umocňuje zpěv tajemného Attily Csihara, někdejšího spolupracovníka norských blackmetalů Mayhem.

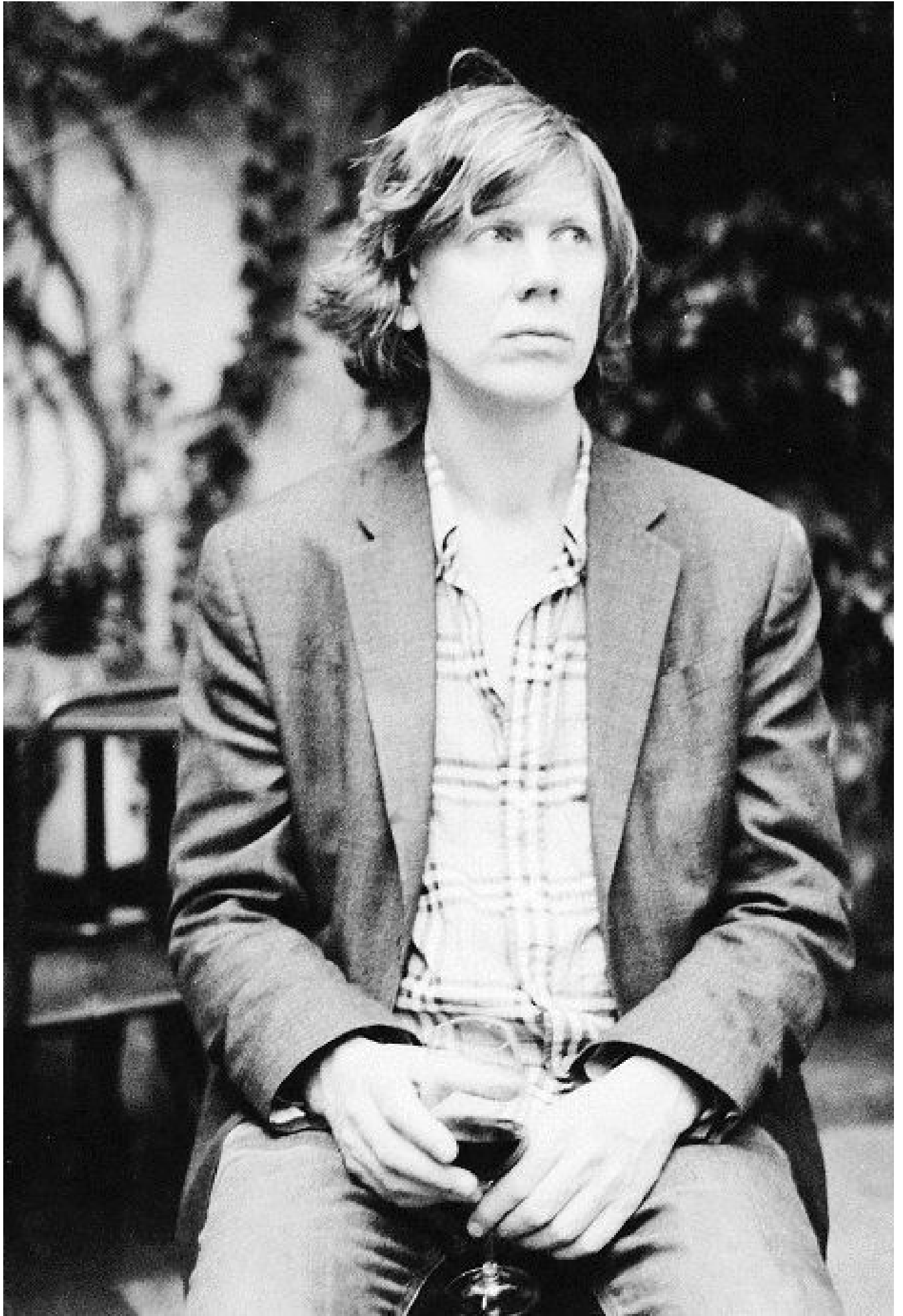
„Luštím z mraků, ze kterých se sestaví nový svět, tunel ústí do obrovské propasti,“ zpívá Csihar v monumentální skladbě Aghartha o neodvratné apokalypse, zatímco na nahrávce šplouchá voda a burácí vítr. Podle legendy Sunn O))) ke spolupráci na desce Monoliths & Dimensions oslovili také americko-anglického zpěváka Scotta Walkera, jenž bodoval v hitparádách 60. a 70. let a ke kterému se odkazoval i David Bowie. Z popového písničkáře se proměnil v nadšeneho experimentátora tvořícího mimo čas.

Walker napoprvé neodpověděl, ale později Sunn O))) sám oslovil a roku 2014 s nimi natočil album nazvané Soused, kde šansonovým zpěvem vypráví o sadomasochistických touhách.

Do toho jsou slyšet praskání bičem, hluboké elektronické podklady a dobře známá dronemetalová formulka. Kapela vyhledává právě takové nečekané spolupráce. Ostatně na současné evropské turnésizapředskokana vybrala dánskou „noisařku“ Puce Mary, která také v Divadle Archa představí apokalyptické vize ze své loňské, kritikou skvěle přijaté desky The Drought.

„Takové vztahy jsou jedinou cestou, jak prozkoumávat hudbu. Ovládám určité dovednosti a do finální podoby mohu přinést nějaké své prvky, ale každý další umělec nebo hudebník si nese zase něco jiného,“ zamýšlel se O'Malley pro server The Creative Independent. „Proto je pro mě důležité komunikovat takto.“

Naživo jsou Sunn O))) silnější, zážitek z jejich koncertu hraničí se zkušeností z transu.

Recenze

Za hranice harmonie a zpět (Thurston Moore)

Text: Vojtěch Březík

Zatímco předchozí sólový počín Thurstona Moorea lze, jak název *Rock n Roll Consciousness* napovídá, považovat za poctu rock'n'rollu, na *Spirit Counsel* se Moore věnuje své experimentální instrumentální rovině. A to na ploše dvou a půl hodin, což může budit úctu, stejně jako skepsi. Navazuje nejen na svou minulost v *Sonic Youth*, ale především na nespočetná improvizovaná vystoupení s mnoha dalšími hudebníky.

První z pouhých tří rozsáhlých skladeb *Alice Moki Jayne* zaujme výtečným úvodem – po rozvážných ambientních tónech, které dávají vyniknout své barevnosti, a následném mohutném noiseovém výbuchu se vynoří jemná pulzující linka, sporadicky protnutá dalšími ambientními motivy a jemně rozvibrovaným činelem. Nic z toho nenaznačuje, že by skladba mohla dospět až k heavymetalově laděnému závěru. V dalších částech pak Moore využívá aranžmá, na které jsou jeho posluchači zvyklí.

Z dronových hlukových stěn se znenadání vynoří jasně definované kytarové riffy, z chaosu se formuje řád. Repetitivní motivy testují posluchačovu trpělivost a tolik aktuální (ne)schopnost udržet pozornost. Změna pak přichází v momentě, kdy se zdá, že ta správná chvíle minula, a o to příjemněji překvapí.

Hranice monotónnosti je však velmi tenká a někdy se nelze ubránit dojmu, že některé motivy Moore zbytečně natahuje a neodbytné tepání rytmické kytary ztrácí na zajímavosti.

8 Spring Street je nejzdařilejší píseň. Potěší výrazné použití pro Moorea typického otevřeného ladění kytary a časem nastoupí i velmi hravá melodická linka, kterou lehce narušují pokusy s netradičními harmoniemi, ozvláštňující jinak poklidně plynoucí meditativní pasáže. Naopak skladba *Galaxies* je nejslabší a dvanáct dvanáctistrunných kytar v ní obsažených tak vynikne především v anotaci alba. Zaujme jen industriální zvuk a syrová gradace evokující lodní sirény nebo start raketoplánu.

Thurston Moore stále promlouvá pozoruhodným hudebním jazykem a touto nahrávkou přesvědčivě deklaruje, že jeho studnice nápadů nevyсыchá. Na poli experimentálního a alternativního rocku pak potvrzuje, že zvukové stěny a hluk obecně slouží nejlépe k zintenzivnění výsledku nebo jako živná půda pro podtržení harmonických pasáží, nikoliv jako hlavní a jediná složka přeplácáného a rozplzlého kvazi-umění. *Spirit Counsel* je dostatečně stravitelné album, aby se do něj mohli ponořit i ti Mooreovi příznivci, kteří preferují jeho konvenčnější písňovou tvorbu. Marně by však na této desce hledali indierockově laděné skladby, které se objevily třeba na sólovce *The Best Day* (2015). Moore tentokrát hledí dál – až na samotné hranice postrocku.

NIKANDER/STOLEN KIDNEYS - SPLIT

2. 9. 2019

DAY AFTER RECORDS

Text: Jiří V. Matýsek

Nedlouho po mezinárodní spolupráci domácích Decultivate s Izraelci Ostra Törn tu máme další hudební výměnný pobyt, tentokrát ryze evropský. Brněňští Nikander spojili síly s Finy Stolen Kidney a přinášejí bezejmenné, jen názvy kapel a symboly podepsané split-LP.

O dvoj-EP se sugestivním, do ruda vyvedeným obrazem na přebalu se obě kapely podělily rovným dílem: tři skladby na každou. Žánrové fundamenty a nálady jsou oběma spolkům společné. Hutný, špinavý sound, výrazní vokalisté i temná, až nihilistická nálada, která se šesticí nahrávek line.

Pro domácí zástupce Nikander je split prvním delším počinem od vydání plnohodnotného, hojně diskutovaného a trochu rozporuplně přijatého loňského debutu „Sekyra prohnaná kolenem“.

Jana Kremace je vůbec originálním zjevením na domácí metalové scéně

a tady to svou dravostí jen potvrzuje. Sípot, řev, ale zároveň zachovaná melodičnost, jež se výborně pojí s proměnlivostí hudebního doprovodu. Kytary společně s rytmičkou kreslí nápadité riffové kudrlinky (na nějaké sólování se zde opravdu nehraje) a udržují neustálé napětí.

Vrcholem je pohlcující „Utkáno z prostých řas“, která boduje atmosférou i temným, lyrickým textem. Tomu bohužel nepomáhají jisté stylistické neobratnosti („došel v ústraty,“ „hloubí ránu v mých snách“), věřím však, že to padá na vrub snaze o sdělení a výpověď a jejich snazší prezentaci.

Těžko hovořit o výpovědi u Stolen Kidneys. Jejich texty jsou v exoticky - ale překvapivě funkčně, kdo by to byl řekl - znějící finštině a překlad bohužel není k dispozici, což je trochu škoda.

Nezbývá než se spolehnout na výraz, který si s dravostí Nikander rozhodně nezadá, byť se vydává trochu jinými cestami. Finové více staví na noiseové hlukové špíně a neuspořádanosti. Více hardcore než sludge, v kombinaci to ale funguje náramně.

Energie obou nahrávek je nezpochybnitelná. Dvě formy hudební temnoty se na jediné desce příjemně spojují do celku, který funguje, ať do něj vstoupíte z kterékoliv strany.

Za mě má větší drive strana, která patří Nikander. Stolen Kidneys přece jen trochu působí, že mají na víc. Číselně vyjádřeno: Češi 9/10, Finové 7/10. Průměr je jasný.

IGGY POP- FREE

6. 9. 2019

CAROLINE INTERNATIONAL

Text: Ondřej Hricko

Veterán Iggy Pop je zpět. A jestli tenhle rebel něco nesnáší, pak je to kázání druhých o tom, jak by měl znít. Snad i proto se po úspěšné rockové nahrávce „Post Pop Depression“, za kterou ho kritici vynášeli do nebes, rozhodl otočit kormidlem do zcela jiných hudebních vod. Vydal desku „Free“, na které je prostě free.

Novinka punkového veterána Iggyho Popa vznikala v období po skončení úspěšného turné k minulému, ještě úspěšnější desce „Post Pop Depression“, na které spolupracovals Joshem Hommem, lídrem americké rockové formace Queens Of The Stone Age.

Album „Free“ vznikající jako Popova rehabilitace po úmorném turné je pochopitelně temné a určitě ne jednoznačně líbivé. Místo rockového soundu nabízí umění mladé avantgardní kytaristky Sarah Lipstate, jazzového trumpetisty Lerona Thomase a posmrtně vydané texty Lou Reeda, ve kterých se Pop prý okamžitě našel.

Výsledkem je pochmurné meditování nad formami volnosti. Výjimkou je zvukově hravá, provokativní a textově explicitní „Dirty Sanchez“, která připomene, že bard u mikrofonu je ten lídr od The Stooges.

Uhrančivě monotónní je kus „James Bond“, který se zejména díky charismatickému vokálu zpěvákka umí příjemně zavrtat pod kůži. Z desky kromě zpěvu výrazně vyčnívají také Leronova sóla na trumpetu, podtrhující neveselou atmosféru počínu. Iggy mu dal poměrně hodně prostoru, což u tohoto samorosta není úplně zvykem.

Aktuální dílo lze brát jako další z mnoha muzikantových experimentů, kterých v minulosti vydal hned několik (za všechny třeba „Préliminaires“ nebo „Aprés“). Oproti předchozím žánrovým úskokům ale „Free“ působí jako osobní výpověď více než sedmdesátiletého umělce, který na svět pohlíží se skepsí zkušeného.

Zvukově pozoruhodná nahrávka není na první poslech, ale patrně také není dílem, ke kterému by se fanoušci po letech vraceli na úkor „Raw Power“, „Lust for Life“ či zmíněné „Post Pop Depression“. Zároveň je ovšem zadumaná kolekce plná Iggyho přednesů neotřelou sondou do duše člověka, o němž si před třemi desítkami let jen málokdo myslel, že se dožije 21. století.

Večírek v rytmu stoner rocku V Praze se představí polští Doppelord

PRAHA

První listopadový den bude na pražské rockové scéně patřit stoner rocku. V klubu Underdogs se představí žánrová legenda Doppelord, kterou doplní pražská formace Acid Row.

Text: red.

První den v srpnu bude pražský smíchovský klub Underdogs hostit další legendu z řad žánru stoner rock & doom. Do Prahy se po roce vrátí polští Doppelord, kteří vynikají specifickým zpěvem a pomalejšími dunivými tóny. Letos se představí i jejich nový bubeník.

Jako zástupce domácí scény zahrájí pražští Acid Row, kteří do klasického stoner rocku přimíchávají svižnější rytmy. Fanoušky svými silnými koncerty baví již od roku 2011.

Klub Underdogs se nachází v cha

rismatickém industriálním prostředí, ve svých útrokách dává prostor světovým i českým interpretům. Z žánru například nedávno hostil řeckou kapelu 1000mods, která je ve stoner rocku považovaná za evropskou špičku.

Stoner rock vznikl v devadesátých letech v Kalifornii s kapelami Kyuss a Queens of the Stone Age, ale jeho kořeny sahají třeba až k Black Sabbath.

Tento subžánr hard rocku je postaven hlavně na těžkých basových a kytarových riffech, kde se táhlejší skladby s prvky psychedelického rocku střídají s těmi s našlapaným tempem.

dokruhu: Chceme předat to, co si v sobě neseme. Hudbu a radost.

Text: red.

Letní klip ke skladbě Iron, The Sun chomutovských dokruhu doprovázelo tvrzení o „prašném náletu z amerického středozápadu, který dorazil do Podkrušnohoří“. Jenže to byl teprve začátek. Nyní dokruhu svou misi dotahují do konce, eponymní debut vychází 12. listopadu na značce Full Moon Forum a trojice jej o pár dní později pokřtí v Brně a v Praze.

„Od léta 2016 jsme se hodně bavili o hudbě, vyprávěli si svoje příběhy a poslouchali temný a špinavý kytary. Při jedné z těchto seancí ve zkušebně to bylo trochu divočejší. Komba byly vyhulené na max, úpěnlivý kvílení zkresleného vokálu a hypnotický bicí. Zkušebnu jsme opouštěli strašně zničený, vyvolali jsme ně-

jakou sílu, která se později otiskla do vznikajících písní.“ Tak mluví členové kapely o vzniku kapely v rozhovoru, který vychází v listopadovém čísle Full Moonu, s nímž album obdrží předplatitelé magazínu. Dokruhu jsou Aleš Hřebeniak, Karel Straka a Tomáš Trykar, všichni protřelí léty v místních kapelách a také zájmovém spolku Kuprospěchu, který se z velké části stará o kulturu v odlehlém Chomutově a okolí.

Trojici učarovalo temné hlasité country ze Skalistých hor, přidali k němu zkušenosti nabyté v lokální diy scéně a spoustu vášně a energie. Výsledek v podobě sedmi hutných skladeb, které v sobě nesou lásku a pokoru, samotná kapela popisuje takto: „Chce-

me předat to, co si v sobě neseme. Hudbu a radost.“

Album dokruhu uvozuje 16. října singl Balestone, kompletní nahrávka vychází 12. listopadu na značce Full Moon Forum v digitální podobě a na CD, později bude následovat také vydání na vinylu. Album bude pokřtěno na koncertech v brněnském Kabinetu Múz a pražském Underdogs', vždy ve společnosti holandských The Sweet Release of Death a chorvatské dívčí trojice Tús Nua.

Vstup na oba koncerty bude s aktuálním Full Moonem #103 zdarma, případně bude možné jej na místě zakoupit. V následujících měsících chystá label Full Moon Forum alba Guilty Echoes a Beps'n'Johnnies.